

مسئولان فرهنگی
هم به میدان بیایند

قاسم صرافان
شاعر آیینی کشور
صفحه ۷

شماره ۵۲ - سه‌شنبه ۲ آبان ۱۳۹۶ - ۴ صفر ۱۴۳۹

ترویج
فرهنگ امام حسین علیه السلام

حجت‌الاسلام علی شبروی
واعظ و کارشناس معارف اسلامی
صفحه ۲

www.gudsonline.ir

گفت و گو با حاج منصور نورایی که مناجات خوانی و مداحی اش در چهره زیانگردد بود

مداح باید زینت اهل بیت علیهم السلام باشد

صفحات ۴ و ۵

توکل به خدا

سوره مبارکه شوری

حاج مهدی خادم آذرین، مداح پیشکسوت تبریزی درباره ورود هیئت‌ها به مسائل سیاسی روز گفت: «می‌شود من عاشق امام حسین باشم اما انقلابی نباشم مگر اینکه مشکلی نداشته باشم. حرکت سیدالشهدا علیه السلام یک حرکت جاری بود. کسانی که این حرف را می‌زنند و می‌گویند وارد مسائل سیاسی نشوید، حرکت امام را در همان سال‌های ۶۰ و ۶۱ هجری تمام کردند و می‌گویند ماجرای امام حسین علیه السلام چون خیلی سوزناک بوده ما داریم گریه می‌کنیم و فقط باید گریه کنیم و به مسائل دیگر کاری نداشته باشیم اما چنین چیزی نمی‌شود. حرکت جاری بوده و هنوز هم ادامه دارد.»

«آنچه به شما عطا شده متاع زودگذر زندگی دنیاست و آنچه نزد خداست برای کسانی که ایمان آورده و به پروردگارشان توکل می‌کنند بهتر و پایدار تر است.» (آیه ۳۶ سوره شوری)

بسیاری تصور می‌کنند شادی یعنی خنده ولی چه بسا فردی خوش خنده باشد و افراد زیادی را هم بخنداند اما افسرده‌ترین افراد باشد. برخی دیگر فکر می‌کنند شادی با تغییر چهره یا خانه بزرگ‌تر و ماشین مدل بالاتر اتفاق می‌افتد. وقتی به آن می‌رسند احساس می‌کنند خوشحالند اما مدتی بعد دوباره افسرده می‌شوند و دنبال تغییر دوباره‌اند. شادی به معنای آرامش دل و سرور قلب است. اگر بخوا هم هییم به آرامش برسیم باید به فرمولی که از آگاهی به دست می‌آید برسیم. هر کسی دنیا را بشناسد دیگر بلاغمگیش نمی‌کند.

ترویج فرهنگ امام حسین علیه السلام

حجت‌الاسلام علی شیروی، واعظ و کارشناس معارف اسلامی

جدا کرده و اسیر زمین تاریک و افسرده کند. پس با ابا عبدالله بودن بقا و زندگی با ملکوت و انس پیوسته و جدی با حضرت حق است که به واسطه آن اسلام حفظ می‌شود؛ چه بمانیم و چه کشته شویم. در فرهنگ کربلا عنصری به نام خطر مرگ وجود ندارد و اصلا مرگ چیزی نیست که تصمیم‌گیری اصحاب کربلا و پیروان آن را در بلندای تاریخ تحت تأثیر خود قرار داده و تصمیم آنها را تغییر دهد. امام حسین فرمود: «إِنِّي لَا أَرَى الْمَوْتَ إِلَّا سَعَادَةً وَالْحَيَاةَ مَعَ الظَّالِمِينَ إِلَّا بَرْمًا» مرگ را جز سعادت و زندگی با ستمگران را جز مایه ملالت و بدبختی نمی‌بینم. پس باید از انس با حضرت حق که در کربلا تمام و کمال تعریف شد و از انجام وظیفه برای رسیدن به آن باطن غنی و زیبا سرشت بگویند. باید باور کرد که فرهنگ معاویه و نظام سلطه فرهنگ بریده از آسمان و دروغ است و همواره سعی داشته و دارند با القای ترس از مرگ، بشر را با پای خود به کام مرگ بکشاند و بشکنند. اگر باور کنیم که دیکتاتورهای مدرن و مرتجع با القای توهم، در ذهن‌ها و فکرها بر جسم‌ها و بدن‌ها حاکم می‌شوند، امید به زندگی و نور حقیقت در دل‌ها باور و زنده می‌شود. آنگاه نظام سلطه از ابهت خودش فرو می‌ریزد و می‌شکند. همین‌طور که این روزها در منطقه شاهد آیم. با این رویکرد است که بزرگ‌ترین چالش برای جنود ابلیس و دشمن نظام شیعی و انقلاب اسلامی شکل خواهد گرفت چراکه نظام سلطه نمی‌تواند فرهنگ شیعه را به ناامیدی بکشاند و خودش را بدون هیچ مقاومتی در تمام ابعاد زندگی مسلمانان جاگیر کند. مرعوب آمریکا شدن شکست روحی و شخصیتی بزرگی است که دلیل آن نداشتن روحیه عاشق‌ورایی است. انسان با شور، شعور و حکمت حسینی در مقابل هیچ چیز مرعوب نمی‌شود. فرهنگ حسینی فرهنگی است که دشمن نمی‌تواند اسلحه رعیش را به رخ آن بکشد. لذا برای دشمن دیگر اسلحه‌ای نمی‌ماند. وقتی انسان ترس از مرگ را کشت، انگار همه قدرت دشمن را کشته و کربلا یعنی همین. یعنی قبل از مرگ، از ترس مرگ نمردن. این یعنی رسوا کردن فریب و با رسوا شدن فریب برای همیشه آن فریب، فریب می‌ماند و نه حقیقت. شکست بسیار فاحشی است که نظام معاویهای سلطه غرب آن را در جبهه مقاومت به خوبی لمس کرده. بنابراین کربلا و به تبع آن انقلاب اسلامی دشمن فریبکار را رسوا و در دادگاه وجدان و عدالت محاکمه کرد و امروز جهان با فرهنگ حسینی بیدار شده و می‌داند آزادی و عزتی که امام حسین علیه السلام در صحرای کربلا فریادش را برآورد چه شاخصه‌های منحصر به فردی را برای بشریت به منصفه ظهور رسانده که سال‌های سال فرهنگ جوامعی را با آن خصوصیت‌های ناب ایمن می‌سازد.

انسان بدون درد و رنج نمی‌شود. چون با رنج و سختی خلق شده. این درد، یا درد دنیا طلبی است یا درد آخرت طلبی اما کسانی که درد دین دارند تا قیام قیامت در پیام‌رسانی عاشورا باید به طور مداوم شریک باشند تا نگذارند حجاب سودجویی و سیاست‌بازی و شهرت، نور معنویت و شریعت را خاموش کند و شور حیات دینی را که از قیام امام حسین علیه السلام جاری است بخشکند و خودشان و دیگران با جدا شدن از اسلام و کربلا در ظلمت سرد زندگی دنیا بپوشند. با نگاهی به زندگی انسان‌ها در سال‌های اخیر و گذشته معنی پوسیدن در ظلمت سرد دنیا و سقط شدن را در معنی با شور ماندن و با شعور مردن می‌توان در رابطه با دوری و نزدیکی به کربلا ارزیابی کرد. عده‌ای جدا شده از ابا عبدالله علیه السلام و سرد و بی‌روح و دنیا ده‌اند و عده‌ای متوسل به امام حسین و سرشار از امید و صبر و آرامش. از طرفی باید متوجه بود کسی که نتواند دشمن، حقیقت و زندگی حقیقی خود را بشناسد از خود شکست خورده. اگر دشمن خود را شناخت و راهی جز راه ابا عبدالله علیه السلام برای مقابله با آن برگزید باید بداند که حتماً منقضى و مأیوس خواهد شد و در راستای شکست از خود از دشمن خود نیز شکست خواهد خورد. زندگی حقیقی این است که نگذاریم عمرمان از انس با حضرت حق بریده شود. انسان‌های بزرگ و جدی معنی زندگی را مقاومت در برابر تهاجم فرهنگی می‌دانند که می‌خواهد حقیقت حیات انسان یعنی انس با آسمان را از بین ببرد. انس واقعی با شعار اصلی امام حسین علیه السلام در فریاد «هیئات منا الذله» تفسیر شده و می‌شود. زندگی با فرهنگ معاویه و نظام سلطه غرب با قالب مدرنیته، حیاتی ذلیلانه است که می‌خواهد ما را از آسمان و غیب

مجلس یزید

روح‌الله مؤید، پژوهشگر دینی

اول ماه صفر بود که کاروان ماتم‌دیده کربلا وارد شام شد مردم آماده ورود اسرای کربلا بودند. با ورود اسرا مردم پایکوبی کردند و از روی بام‌ها به آنها سنگ زدند و بر سر و رویشان خاکریزه و خاکستر ریختند. این قافله را «خارجی» خطاب می‌کردند. آنقدر جهل و ظلمت فراگیر بود که کسی نور حقیقت را نمی‌دید و چهره رنج‌دیده کودکان مظلوم به چشم نمی‌آمد. گویا و کور بودند و خطبه‌های غرای امام سجاد علیه السلام و منطق حیدری حضرت زینب علیه السلام را نمی‌دیدند و نمی‌شنیدند. اسرا را به مجلس یزید بردند. رنج‌دیده و طعنه شنیده اما انگار نه انگار که دافی به دل دارند. حضرت زینب علیه السلام مقابل نگه یزید در مرکز مجلس نشست و زنان هاشمی اطراف او حلقه زدند. یزید صدایش را بلند کرد و گفت این زن متکبر کیست؟ گفتند او دختر علی بن ابیطالب است. سلام خدا بر زینب که منش بر خورد با ظالم را به ما آموزش داد و عزت‌مندی در مقابل ظالم را به تصویر کشید. همان سخن پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله که فرمود: «ظواهر عجز در برابر ظالم روا می‌آید». تاریخ عزت‌مندی اسرا و شقاوت یزید و یزیدیان را ثبت کرد. شقاوت به اوج رسید. یزید با چوبدستی خیزانش به لب و دندان ابا عبدالله علیه السلام زد. عاطفه زنان برانگیخته شد. صدای شیونشان بلند شد و مجلس به قساوت قلب یزید تأسف خورد. مجلس یزید و اتفاقات آن در واقع جلوه صبر و عزت‌مندی در برابر ظالم است. صدای علی در گوش زمان پیچید و زینب خطبه خواند و یزید را کوچک خواند: «إِنِّي لَأَسْتَصْغِرُكَ» او را به ذلت خانواده‌اش خطاب کرد: «یٰبْنَ الطَّلَاقِ!» او یزید را متکوب کرد و گفتار و رفتارش را مضحکه‌آم و خالص کرد. تا آنجا که صداهای توبیخ یزید بلند شد. یزید برای فرار از این هجوم سخت، گناه را به گردن ابن‌زید انداخت. در نطق حضرت زینب علیه السلام دو اثر وجود داشت که بقاعده باید متضاد باشند: یکی مناعت و دیگری مظلومیت. وقتی آدمی از روی مناعت صحبت می‌کند جنبه مظلومیت او پنهان می‌ماند و کسانی که گفته‌اش را می‌شنوند او را می‌بینند وی را یک مظلوم به شمار نمی‌آورند. وقتی شخصی از روی مظلومیت حرف می‌زند نمی‌تواند دارای لحن مناعت باشد اما حضرت زینب علیه السلام طوری صحبت کرد که حضار از جمله خلیفه اموی، مظلومیت و مناعت هر دو را توأمان احساس می‌کردند و این کمال تسلط در صحبت کردن است که ناطق بتواند دو چیز متضاد را در کلام خود بگنجد و هر دو در شنونده مؤثر واقع شود. نطق حضرت زینب موجب شد عده‌ای به خونخواهی امام حسین علیه السلام برخیزند و انتقام خون او را از قاتلانش بگیرند. وقتی یزید خود را در مبارزه فکری با فرد فرد خاندان رسالت ناتوان دید و فهمید که وجود آنها در دمشق ممکن است در دروساز باشد، نعمان بن بشیر خزرجی را فراخواند و به او مأموریت داد و وسایل سفر خاندان رسول‌الله را برای اعزام به مدینه فراهم کند. در لحظه ورود کاروان به مدینه در حالی که حضرت زینب علیه السلام با صدای بلند می‌گریست و فریاد می‌زد یا رسول‌الله! یزیدیان حسین تو را در کربلا سر بریدند و بر پیکرش اسب تاختند. مردم مدینه از بیانات او به گریه افتادند و ناله سر دادند و نفرت و بی‌زاری خویش را از امویان اعلام کردند.

بازتاب‌های «چهارده» را در اینجا بخوانید. منتظر پیشنهادها و انتقاداتان هستیم.

ابودر بیوکافی:

یکی از اهدافی که رسانه‌ها مسبب تحقق آن شدند ترویج فرهنگ اهل بیت علیهم السلام است. سول این است که این رسانه‌های مذهبی خودجوش در خدمت یک تفکر مشخصند و مبانی و شاخصه مشخصی دارند یا نه؟ رسانه باید بلند وقتی این کارها را صرفاً برای جذب مخاطب انجام می‌دهد. نلقه‌ها به سمت شهرت طلبی سوق می‌یابند. انتقادی که به رسانه‌های مذهبی دارم این است که قرل ما باید تقویت شعائر الهی و مبانی دینی باشد، نه افراد رسانه باید در خدمت یک فکر جهت‌دهنده باشند. الان متأسفانه برعکس شده و به جای اینکه رسانه در خدمت نخبگان باشد، نخبگان در خدمت رسانه شده‌اند. ما کاری کردیم که مناجات شهرستانی احساس سرخوردگی می‌کند چون رسانه‌ها تزاری را به عنوان هیئت یا مناجات موفق نشان دادند که هم‌اکنون کمی است. ملایمی که باینکه مأموریت برای خودتان را نپوشید شما هم چند سال دیگر هملی می‌شوید که از آنها انتقاد می‌شود. البته نگفته‌ام که هفته‌نامه «چهارده» کمتر دچار این آسیب پرداخت به چهره‌هاست.

«چهارده» باید بیش از هر چیزی از مخاطبان خود شناخت داشته باشد و هرچه شناخت‌شان دقیق‌تر باشد بهتر می‌توانند برنامه‌ریزی کنند.
«امید و الاقسام»: وقتی فضای مجازی جای فضای حقیقی را گرفته باید بتوسیم که هیئت‌ها از رونق بیفتند اما خوشبختانه حضور رسانه‌های مذهبی اجازه ایجاد این خلاها را نداده. امیدوارم هر روز گسترده‌تر و متنوع‌تر شوید.
«کاسم غفاری»: اینکه به جای آسیب‌شناسی عبارت قوت‌شناسی را به کار می‌برید قابل تحسین است چراکه باید با تمام قوا بکوشیم هیئت‌ها هر چه پر بارتر و شکوفاتر به کارشان ادامه دهند. جلوگیری از ضعف‌ها و مشکلات با تضعیف و تخریب راه به جایی نمی‌برد.

«علیرضا بیرانوند» رسانه‌های مذهبی یا رویکرد اسلام ناب محمدی می‌توانند نقش زیادی در گرایش عمیق‌تر مردم به معنویت داشته باشند. پس بدانید مسئولیت شما نسبت به یک رسانه عادی و روزمره سنگین‌تر است.
«کاسم جلالیان»: در صورتی که به صورت هوشمندانه عمل کنید می‌توانید نقش مهمی در حرکت و هدایت هیئت‌ها ایفا کنید. در این مسیر از انتقاد کردن و گلایه کردن خسته نشوید.
«صلاح نادر»: برای هدایت درست هیئت‌ها، شاخص قرار دادن صحبت‌های مقام معظم رهبری بسیار مهم است در صورتی که اگر توصیه‌های معظم له در خصوص مجالس ملاحی مورد توجه قرار گیرد شاهد آسیب‌های کمتری در ملاحی خواهیم بود.
«لیلا زهدی»: رسانه‌های مذهبی خصوصاً هفته‌نامه

حجت‌الاسلام موسوی هویسی از مدیران سازمان تبلیغات اسلامی در مورد مسائلی که باعث وهن در هیئت‌های مذهبی می‌شود، گفت: «باید نسبت به پالایش هیئت‌های مذهبی اقدام کنیم. بعضی مسائل را که با ساحت معصومین علیهم‌السلام و رسالت عظیم هیئت متناسب نیست و اهداف هیئت را تغییر می‌دهد وهن می‌دانیم. چه در سخنرانی، چه در اشعار مداح و چه در اداره هیئت یا علائم ظاهری هیئت ممکن است وهن وجود داشته باشد. اینها را بر مبنای قرآن و سیره اهل بیت علیهم‌السلام و آنچه بزرگان دین، مراجع تقلید، امام عجّه و مقام معظم رهبری فرمودند تعریف کرده و موظفیم رعایت کنیم. اصل قضیه این است که امام حسین علیه‌السلام برای چیزی شهید شد که مهم‌تر از خود او بود. این را باید بفهمیم.»

یادآور حرمه

مشهد هیئت کجا برویم؟

با توجه به اینکه این روزها همه هیئت‌ها مراسم ویژه‌ای دارند در اینجا درباره زمان و مکان برخی از آنها اطلاع‌رسانی شده است. شما هم می‌توانید زمان و مکان مراسم هیئت‌تان را برای ما به نشانی
Qudsonline14@gmail.com
ارسال کنید تا در همین صفحه چاپ شود.

هیئت بیت الرقیه علیها‌السلام

سخنران: حجت‌الاسلام شیخ حسن یوسفی
با مداحی ذاکرین اهل بیت علیهم‌السلام
نشانی: مشهد، بلوار فردوسی، فرامرز
عباسی ۴، بیت الرقیه علیها‌السلام
زمان: ۹۶/۸/۳ الی ۹۶/۸/۵
ساعت: ۲۱

حسینیة روضه الرقیه علیها‌السلام

سخنران: حجت‌الاسلام خادمیان
مداحان: جمال مقدم، رضا شیخی، عادل خوشرو، امیر احمدنیا، امیر سلیمانی پور و مصطفی رحیم دادی
نشانی: مشهد، فرامرز عباسی ۳، حسینیة روضه الرقیه علیها‌السلام
زمان: ۹۶/۸/۳ الی ۹۶/۸/۴
ساعت: ۲۱

هیئت یا رقیه خاتون علیها‌السلام

سخنران: حجت‌الاسلام شیخ کاظم خراسانی
با مداحی ذاکرین اهل بیت علیهم‌السلام
نشانی: مشهد، خیابان سلمان فارسی،
نیش کلاهدوز، پلاک ۸۲
زمان: ۹۶/۸/۲ الی ۹۶/۸/۷
ساعت: ۲۱

هیئت جنت العباس علیه‌السلام

سخنرانان: حجج اسلام زرین و شیخ کاظم علم‌الهدی
مداح: علی زمانیان
نشانی: مشهد، چهارراه خسروی، کوچه شوکت‌الدوله، حسینیة حضرت زینب علیها‌السلام
زمان: ۹۶/۸/۳ الی ۹۶/۸/۵
ساعت: ۱۴

هیئت جان‌نثاران صاحب‌الزمان علیه‌السلام

سخنران: حجت‌الاسلام اژدری
مداحان: مرتضی پارسا، امیر کردی، رضا شیخی و مرتضی عابدی‌ها
نشانی: مشهد، حاشیه میدان بسیج (فلکه برق)
زمان: ۹۶/۸/۳ الی ۹۶/۸/۴
ساعت: ۲۱

هیئت حسین مظلوم علیه‌السلام

سخنران: حجت‌الاسلام شیخ مهدی یادگاری
مداحان: حسین طالبیان و ایمان کیوانی
نشانی: مشهد، چهارراه میدان بار،
قرنی ۱، مسجد گلمکانی‌ها
زمان: ۹۶/۸/۲ الی ۹۶/۸/۴
ساعت: ۲۲

هیئت علمدار

سخنران: حجت‌الاسلام علیرضا نژادحسین
مداحان: مهدی اکبری و سعید قانع
نشانی: مشهد، چهارراه شیرودی،
حسینیة حضرت زینب علیها‌السلام
زمان: ۹۶/۸/۴
ساعت: ۲۲

هیئت انصار الحجه علیه‌السلام

سخنران: حجت‌الاسلام دست‌پروری
مداح: امیر کرمانشاهی
نشانی: مشهد، خیابان هاشمی نژاد ۱۲،
حسینیة امام رضا علیه‌السلام
زمان: ۹۶/۸/۲
ساعت: ۲۰

هیئت حمزه سیدالشهدا علیه‌السلام

سخنران: حجت‌الاسلام شیخ حسن قاسمی
مداحان: رضا نظامی و عباس پرچم
نشانی: مشهد، خیابان ۱۷ شهرپور ۹،
بلوار شهدای حج، حسینیة مددیان
زمان: ۹۶/۸/۲ الی ۹۶/۸/۵

۱
۲
۳
۴
۵
۶

امین فروغی، پژوهشگر موسیقی آیینی و مذهبی گفت: «در این روزگار با تنوع و تکثر ملودی‌هایی روبه‌رو هستیم که عمر آنها یک شب و اثر گذاری و معنویت‌شان بسیار اندک است. اکنون ضرباهنگ‌ها تند شده، ریتم جای معنا را گرفته و محتوا مغلوب شکل شده است. هنری و فاخر برگزار کردن مجالس در روزگار ما مغفول مانده و به ظواهر و سرعت‌ها، تحرک‌ها و تنوع‌ها بیشتر می‌پردازند. در گذشته این‌گونه نبود که هر شب نوحای را بشنویم از دوره یغمای جندقی تا بیش از ۱۰۰ سال با ملودی‌هایی متفاوت در نوحه‌ها مواجه نیستید و ملودی‌ها عمدتاً یک آهنگ دارند چون باید روزگاری بر این ملودی بگذرد و مردم شب و روز با این ملودی‌ها مانوس باشند و کم‌کم قدس‌ت اطراف این ملودی تشکیل شود».

چاپی اروپا

مداح باید زینت اهل بیت علیهم‌السلام باشد

گفت و گو با حاج منصور
نورایی که مناجات‌خوانی و
مداحی‌اش در جبهه زبانزد بود

مجتبی برزگر

میان رزمنده‌ها به خصوص بچه‌های لشکر ۲۷ محمد رسول‌الله ﷺ و گردان تخریب نام منصور نورایی آشناست؛ مداحی که سبک نوینی را در مناجات‌خوانی و مداحی در جبهه‌ها پایه‌گذاری کرد و بسیاری از کسانی که بعدها به عنوان مداح شناخته شدند، شاگرد او محسوب می‌شوند. نورایی بعد از قطعی شدن اعزام رزمنده‌ها به لبنان به درخواست حاج احمد متوسلین به عنوان نیروی رزمی به سوریه رفت و سه ماه در آنجا به فعالیت‌های فرهنگی و تبلیغی پرداخت. یکی از دغدغه‌های او توجه به سنت‌ها، ولایتمداری و انقلابی‌گری در جامعه ستایشگری است که امروز مورد غفلت قرار گرفته. او با روحیه رزمندگی و صراحت کلام از وضع موجود ستایشگری امروز، فاصله گرفتن هیئت‌ها از معیارهای دینی و نداشتن دانش دینی و معرفتی لازم برخی از مداحان گلایه دارد اما در پاسخ به همه این گلایه‌ها و انتقادات توصیه می‌کند: «نگذارید حاشیه‌ها جای متن را بگیرند و فضای دینی و مذهبی جامعه را تضعیف کنند».

◆ مداحی امروز با چالش‌های فراوانی از جنس استاد ندیدن، شورهای نامتعارف، روضه‌های بدون منبع، بی‌اهمیتی به منبر و وعظ و... روبه‌روست و البته در مقابل ستایشگری‌های به‌روز با اتکا به ارزش‌های اسلامی و معارف غنی را نیز شاهد هستیم. اگر موافق باشید گفت‌وگو را از همین موضوع آغاز کنیم.

کلمه ستایشگری را باید این طور معنا کرد که ستایشگری برای چه کاربرد دارد و اصلاً چه کسی را باید ستایش کنیم و مدح و ثنایش را بگوییم. اگر قرار باشد مدح و ثنای امام حسین علیه‌السلام را بگوییم، باید در وهله اول او را به خوبی بشناسیم و سیره‌اش را مطالعه کنیم. اگر قرار است ستایشگر باشیم باید بدانیم چه کسی را برای مستمع ستایش می‌کنیم و خصوصیات و ویژگی‌های اخلاقی و سیره عملی‌اش را بدانیم. باید صفاتی را که داشته در خودمان نهادینه کنیم. چون تا زمانی که خودمان به باور آن صفات نرسیده‌ایم نمی‌توانیم آن صفات را بیان کنیم. تا خوب نباشیم نمی‌توانیم از خوبی تعریف کنیم و تا نسبت به بدی تفر نداشتیم نمی‌توانیم بدی را معنا کنیم. یعنی حتماً باید بدی را در وجودمان بد بدانیم تا بتوانیم از آن تعریف کنیم و باید آتش جهنم را خوب لمس کنیم تا بتوانیم از آتش جهنم پرهیز کنیم. باید بهشت را احساس کنیم تا از آن تعریف کنیم. اگر قرار است این طور باشیم و در چنین چارچوبی ستایشگری کنیم باید این ویژگی‌ها را در خودمان نهادینه کنیم. در این راستا لازم است از ابزارهایی که ممدوح دارند استفاده کنیم. اگر قرار باشد مدح اهل بیت علیهم‌السلام را بگوییم باید از ابزارهایی که اهل بیت معرفی کرده‌اند استفاده کنیم، نه ابزارهایی که دیگران برای ترویج گناه از آن بهره می‌برند. یکی از ویژگی‌های مداحان قدیم این بود که ابتدا خودشان را متصل به صفات ائمه می‌کردند و آن طور که اهل بیت علیهم‌السلام دوست داشتند می‌شدند. امام صادق علیه‌السلام فرموده: «کونوا لنا زیناً ولا تکونوا علینا شیناً» برای ما مایه زینت باشید، نه ننگ و عار. ستایشگران قدیمی سعی می‌کردند زینت اهل بیت باشند و نه مایه ننگ و عار. متصل نبودن به صفات اهل بیت علیهم‌السلام ستایشگر را نمی‌تواند ستایشگر خوبی بار بیاورد.

◆ بعضی‌ها معتقدند انتقاد از مداحان به ضرر دین است. نظر شما در این خصوص چیست؟

بر اساس سیره اهل بیت نباید خیلی جامعه مداحی را تضعیف کرد. به دلیل اینکه زنده نگه‌داشتن نهضت امام حسین علیه‌السلام از

محمد رضا غلام‌زاده، مداح اهل بیت (علیهم‌السلام) درباره اینکه برخی مبالغ در بیانی از سوی مداحان برای برگزاری جلسات خراج از عرف و منطق است، گفت: «در زمان پهلوی روضه‌خوانی جرم محسوب می‌شد. کسی که روضه‌خوانی می‌کرد، شکنجه و زندانی و حتی از برخی حقوق اجتماعی محروم می‌شد. لذا در آن دوران شاهد این هستیم که اساتید و پیشکسوتان ما برای مقابله با اندیشه‌های ظالمانه حکومت پهلوی ورود بیشتری به عرصه مداحی و ذاکری داشتند و حتی می‌توان گفت مداحی به یک شغل تبدیل شده بود. اما بعد از انقلاب دیگر این محدودیت‌ها وجود نداشت. به نظر من مداحی یک تخصص و هنر است. این هنر را باید آموخت و در راه خودش یعنی در مسیر اهل بیت (علیهم‌السلام) استفاده کرد.»

کاش مثل شهید غفاری عاشق باشم

وقتی تصاویر دوران دفاع مقدس را به نظاره می‌نشینم و نوای مملو از حماسه و انگیزه مداحان را می‌شنوم چقدر به نواهای امروزی که برای دفاع از حرم خوانده می‌شوند شباقت دارد. حاج منصور نورایی درباره اینکه چرا همه این تأثیرگذاری‌ها به مداحی‌ها و هیئت‌ها برمی‌گردد، می‌گوید: «بادم می‌آید اول انقلاب شعار «نهضت ما حسینی، رهبر ما خمینی» را فریاد می‌کردیم. نهضت ما حسینی یعنی کاری که می‌کنیم همان کاری است که امام حسین (علیه‌السلام) کرده. شهید حججی همان کاری را کرد که امام حسین به جهانیان آموخت. لذا اشعار در همان ودای است که امام حسین سیر کرده و ستایشگری‌ها هم در همین امتداد انجام می‌شوند. سر سیدالشهدا (علیه‌السلام) دیروز از بدنش جدا شده و سر محسن حججی امروز، یک راه بیشتر نیست و آن راه تکامل و رسیدن به خدا و اهداف الهی است. همان‌طور که همه پیامبران از آدم تا خاتم حول محور یک هدف قدم برداشتند لذا یک راه را می‌روند. چه برای امام حسین بخوانیم، چه برای شهدای دفاع مقدس و چه برای شهدای دفاع از حرم شعرها باید در یک مسیر حرکت کنند و حماسه، جاودانگی، اقتدار، صلابت و عزت را فریاد بزنند. شهید محمود غفاری هم شاعر بود، هم نوحه‌خوان و همه سینه‌زن. علاوه بر اینها عارف بود و فقیه. او یکی از نیروهای خوب سپاه به شمار می‌رفت که در بازی دراز به شهادت رسید و جنازه‌اش ۱۱ روز روی زمین ماند. غروب عاشورا فریاد می‌زد جگرم از تشنگی می‌سوزد. پس به حسین چه گذشت! آن وقت دیوانه‌وار سینه می‌زد و گریه می‌کرد و می‌خواند: «آن دم بریدم من از حسین دل / کامد به مقتل شمر سیه‌دل / او می‌دوید و من می‌دویدم / او سوی مقتل من سوی قاتل / او می‌کشید و من می‌کشیدم / او خنجر از کین، من ناله از دل / او می‌نشست و من می‌نشستم / او روی سینه من در مقابل / او می‌کشید و من می‌کشیدم.» به اینجای شعر که رسید «او از حسین سر، من از حسین دل / او می‌برید و من می‌بریدم / خودش را می‌زد و از حال می‌رفت. کاش ما هم مثل شهید محمود غفاری عاشق امام حسین (علیه‌السلام) شویم.»

وظیفه‌ای را که به او واگذار کرده‌اند انجام دهد. **شما در جایی دو انتقاد داشتید: اینکه هیئت‌ها با معیارهای دینی اداره نمی‌شوند و مداحان از دانش روز فاصله گرفته‌اند. این مشکلات در هیئت‌داری‌ها و مداحان به کجا برمی‌گردد؟**

منظورم تحصیلات آکادمیک نیست. معتقدم مداحان باید عالم باشند چراکه علم چند مرحله است. یکی مقدمات علم است که همان پایه‌های ادبیات، اصول اعتقادات، عربی، تاریخ و این چیزهاست اما مهم‌تر از آن اگر کسی تمام کتاب‌ها را بخواند و حفظ کند ولی به چیزی که خوانده عمل نکند آرام آرام از ذهنش بیرون می‌رود. اما حتی اگر به یک آیه قرآن عمل کرده باشد روز قیامت بالا می‌رود ولی اگر حافظ قرآن، عامل به قرآن نباشد همه چیز از ذهن او بیرون می‌رود. مداحی که می‌خواهد مدح اهل بیت را بگوید و امام حسین (علیه‌السلام) را معرفی کند باید از تمام راه‌ها، فنون و ابزارهای علمی بهره‌برد تا به یک هدف درست و اصولی دست یابد. اینها را باید مداح بیاموزد و با شعر، قرآن و معارف اهل بیت (علیهم‌السلام) آشنا شود. اگر متصل به صفات الهی نباشد ستایشگری‌هایشان اثر زیادی ندارد چراکه اگر این اثرگذاری فراگیر بود امروز با این همه مداح قوی و تبلیغات رادیویی، تلویزیونی و فضای مجازی باید جامعه اصلاح می‌شد. در عزاداری‌ها گاهی زنان بدحجاب از عزاداران پذیرایی می‌کنند اما یک نفر اینها را امر به معروف و نهی از منکر نمی‌کند. به این نتیجه می‌رسیم که بسیاری به هیئت می‌آیند تا تخلیه انرژی کنند یا به قولی به وجد بیایند. چون شاهد هدایتگری و تحول معنوی نیستیم تا به این محافل ماهیت بدهد و از خراب شدن به خوب شدن حرکت کند. تغییرات در جامعه کم است و هرچه وجود دارد ظاهر است و خبری از باطن نیست.

تکلیف امروز مداحان چیست و چه وظیفه‌ای بر دوش دارند؟

امروز و فردا ندارد. هدف مداحان باید احیای امر به معروف و نهی از منکر باشد و جامعه را به سوی جامعه الهی سوق دهند. وظیفه مداح این است که مردم را حسینی پرورش داده و از دنیاطلبی و شیطان‌پرستی به خداپرستی و دوری از دنیا سوق دهد. مداحان باید معنای عبارت «اللهم اجعل مَحْيَايَ مَحْيَا مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ مَمَاتِي مَمَاتِ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ» را خوب درک کرده و این فرهنگ را نهادینه کنند که حیات و ممات بشریت از سیره امام حسین (علیه‌السلام) نشأت بگیرد.

هر کار دیگری مهم‌تر است. منافقین به پیامبر اکرم (صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم) گفتند ما بت می‌پرستیدیم و دخترانمان را زنده به گور می‌کردیم و جمعیتی پراکنده بودیم. شما ما را متمرکز کردید. قدرت و فرهنگ و اصالت دادید و ما را موحد کردید و از قتل و غارت و جنایت نجات دادید. حالا آمده‌ایم مزد رسالت بی‌ظیرتان را بدهیم. هرچه بگویید همان می‌کنیم. پیامبر (صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم) در پاسخ آنها فرمود هرچه می‌گوییم از خداست. آیه قرآن نازل شد که بگو از شما مزدی نمی‌خواهم. مزد رسالت من مودت اهل بیت من است. اگر واقعا چیزی مهم‌تر از مودت اهل بیت بود حتما آیه نازل می‌شد. مودت فی‌القربی باعث حفظ دین می‌شود. اگر حقیقت دین در جامعه ما حفظ شود حقیقتا تمام باده‌ها و نبادهایی که خدا در قرآن آورده و تمام معروف‌ها و منکرها خود به خود در جامعه اجرا می‌شوند. نباید بگذاریم مودت فی‌القربی تضعیف شود. عامل مودت فی‌القربی در توده مردم، مداحانند. اگر آنها تضعیف شوند عملا دین تضعیف می‌شود. البته منظورم این نیست که نباید به اینها تذکر داده شود و از آنها انتقاد کرد. هر کسی ممکن است خطا کند و به بیراهه برود. قبل از اینکه بیراهه‌ها ایجاد شود باید به این مداح تذکر داده شود. یکی از مشکلاتی که در جامعه مداحی وجود دارد علاوه بر استاد ندیدن این است که صدواسیمای ما برخلاف اصول عمل می‌کند. یعنی فرد بدون اینکه دانش لازم و اتصال به صفات الهی داشته باشد در این راه قدم برمی‌دارد و بی‌گدار به آب می‌زند. این الگوسازی‌های کاذب باعث شده جامعه به مشکل اعتقادی و فرهنگی دچار شود.

با توجه به اینکه با بزرگان مداحی آشنایی دارید و مداحی در مقاطع مختلف را تجربه کرده‌اید فکر می‌کنید چه چیزی باید سرلوحه نسل جدید مداحی باشد؟

کسی که می‌خواهد ستایشگر باشد باید شامل دعای امام صادق (علیه‌السلام) باشد که فرمود خدا رحمت کند کسی را که امر ما را احیا می‌کند. امر اهل بیت (علیهم‌السلام) چیست؟ امام حسین (علیه‌السلام) فرمود: «وقتی فسق یزید سراسر جامعه را فراگرفته، اگر قیام نکنم باید فاتحه اسلام را خواند. من برای اصلاح امت جدم و احیای امر به معروف و نهی از منکر وارد عرصه شدم. اگر دین جدم رسول خدا جز با قتل من پابرجا نمی‌ماند ای شمشیرها مرا در خودتان بگیرید.» امام حسین (علیه‌السلام) برای احیای امر به معروف و نهی از منکر به میدان آمد. بنابراین ستایشگر ما باید در وهله اول هم امر به معروف و هم ناهی از منکر باشد. وگرنه نمی‌تواند

آیت‌الله جوادی آملی در جلسه درس اخلاقی در خصوص ارزش نهدان بر خویش گفت: «چرا خودتان را گم کرده‌اید؟ چقدر این بیان نورانی علی بن ابیطالب علیه السلام شیرین است که قرن‌ها قبل گفته شده. تعجب می‌کنم که مردم خودکار، دستمال، سیسج و چاقوشان را گم می‌کنند و بعد اعلام می‌کنند که ما چاقویمان را گم کردیم، ساعت‌مان را گم کردیم، آنها در حقیقت خودشان را گم کرده‌اند و نرفته‌اند نزد کسی بگویند آقا من گم شدم، من را پیدا کن!»

گفت و گوی «چهارده» با سیدابوالفضل کاظمی
نویسنده کتاب «کوچه نقاش‌ها»

کاسبی با عاشقی فرق دارد

امیررضا سجادیان

سیدابوالفضل کاظمی می‌گوید: «گلهی اوقات با چند تن از هم‌زمان حاج احمد متوسلین ساعتی را دور هم جمع می‌شویم و به یاد آن روزها گپ می‌زنیم. گلهی وقت‌های گوییم چقدر از آن روزها و آن حال و هوای خودمان شادیم. شاید حاج احمد با ما قهر کرده که دیگر سرافقی از ما نمی‌گیرد و گرنه او همیشه به فکر دوستانش بود پس چه شده که دیگر سرافقی از ما نمی‌گیرد!»

شروع نوکری با نوبوگان محبان ولایت

در محله نقاش‌ها هیئتی وجود دارد که نورانیت آن همه محله را فرا گرفته. زیرا ۴۰ شهید تقدیم انقلاب کرده و حالا خرجه خادمی این هیئت بعد از قاسم دهباشی و خیلی از بزرگان دیگر به سیدابوالفضل کاظمی رسیده. به تعبیر خودش این افتخار نصیب او و خانواده‌اش شده که منزلشان وقف اهل بیت علیهم السلام است و مردم آن را به نام «تکیه سادات» می‌شناسند. البته هیئتی که خودش تشکیل داده‌اند نامش محبان ولایت است و از سال ۴۸ تحت عنوان نوبوگان فعالیت خودش را انجام می‌دهد. سیدابوالفضل کاظمی می‌گوید: «مسئول

کتاب «کوچه نقاش‌ها» داستان زندگی سیدابوالفضل کاظمی فرمانده گردان میثم از زبان خودش است. او سال ۱۳۳۵ در تهران به دنیا آمد. دوران جوانی‌اش مقارن بود با سال‌های مبارزه علیه رژیم طاغوت و بعد از آن هشت سال دفاع مقدس. او هم‌زمان با شهید چمران و دو سال حضور در خاک کردستان را از خاطر‌ها نگیزترین روزهای زندگی‌اش می‌داند. البته قبل از هر چیز سیدابوالفضل یک هیئتی پایه‌کاب است. مادرش از سال‌ها پیش خانه‌شان را وقف هیئت کرده و نامش را گذاشته «تکیه سادات». شهید دهباشی از فرماندهان جنگ سال ۱۳۴۸ هیئت نوبوگان محبان ولایت را در خانه پدری سیدابوالفضل تشکیل داد و امروز این هیئت با نورانیت ۴۰ شهید در کوچه نقاش‌ها با حفظ سنت‌هایی که این پیرغلام بر رعایت آنها تأکید دارد می‌درخشد.

چه شده که حاج احمد سراغی از ما نمی‌گیرد!

سال‌های ۵۹ او دوستش در هیئت محبان ولایت برای دفاع از وطن نخست همراه شهید چمران و بعد همراه حاج احمد متوسلین وارد جبهه شدند.

این هیئت ابتدا شهید قاسم دهباشی معاون شهید چمران بود و منبری این هیئت شهید محمود غفاری بود که در ارتفاعات بازی‌دراز به شهادت رسید. مداح این هیئت شهید داوود دهقان بود و میانداران آن هم شهیدان حسین محمودی‌نژاد، حسین طاهری و داوود نیازی بودند که به درجه رفیع شهادت نایل آمدند. ما در چنین محیطی نام امام حسین علیه السلام را به زبان آوردیم؛ جایی که چنین بزرگانی پرورش پیدا کردند و با همین فضا و حس و حال رفتند و برای دفاع از تمامیت ارضی کشورشان به شهادت رسیدند.

کاسبی را با عاشقی قاطی نکنید!

سیدابوالفضل کاظمی در مورد تفاوت هیئت‌های دیروز و امروز می‌گوید: «پیشه هیئت‌های دیروز در جبهه و جنگ رعایت سنت‌ها و در رأس آن قرائت قرآن بود. هنوز این سنت‌ها در هیئت ما رعایت می‌شود. یادم می‌آید بعد از قرائت آیاتی توسط چند نفر، بعضی از بزرگ‌ترها در احوال آن آیات صحبت می‌کردند. چند دقیقه‌ای قبل از منبر مداحی داشتیم و بعد منبری‌های باخلاصی همچون سیدعلی نجفی می‌آمدند که سنگ صبور رزمندگان بودند بعد از آن مراسم توسل و در موقع جشن‌ها مداحی داشتیم. هنوز مردم در هیئت محبان ولایت به این اصول واقفند ولی مشکل هیئت‌های امروز قائل نشدن مرزی میان کاسبی و عاشقی است. دیده‌اید که اخیراً آیت‌الله سیستانی فتوایی داده‌اند که در دستگاه سیدالشهدا علیه السلام طرح پول و مادیات مشکل دارد. البته بحث هدیه و هبه جداس است. امروز ما هر چه می‌بینیم لشک چشم نیست بلکه بیشتر هیله‌بوست چرا که در هیئت‌های قدیمی وقتی یک سلام به امام حسین علیه السلام می‌دادند به پهنای صورت لشک می‌ریختند اما امروز بیشتر فریاد می‌زنند و هیله‌بوست می‌کنند».

اصغر م‌شد لبت کهر بایی

آخرین فرمانده گردان میثم که نام او برای بسیاری از بچه‌های هیئت و رزمندگان و فرماندهان نام‌آشنایی است اعتقاد دارد ۹۰ درصد شهدا و فرماندهان جنگ بچه‌هیئتی بودند و قوی‌ترین سکوی پرتاب ابدی هیئت بوده اکثر فرماندهانی که با آنها زندگی کرده‌ام همچون ابراهیم هادی، احمد متوسلین و عباس کریمی اولین افتخارشان این بوده که هیئتی بوده‌اند و همه سینه‌هایشان بیمه سیدالشهدا است. سیدابوالفضل کاظمی می‌گوید: «عملیات والفجر ۸ قرار شد گردان حضرت علی اصغر علیه السلام از لشکر ۱۰ سیدالشهدا علیه السلام به فرماندهی سردار شهید حسین اسکندرلو یک کار ایذایی انجام دهد. به خاطر همین ۱۲ قایق و در هر قایق ۲۰ نفر به سمت جزیره ام‌الصلص راه افتادند. حسین اسکندرلو به مرحوم مجید سیب‌سرخی گفت بخواند. او هم این شعر را خواند: «اصغر م‌شد لبت کهر بایی / لای لای کی شود عقده‌لت دلکشایی». گفتند آرام بخوانید».

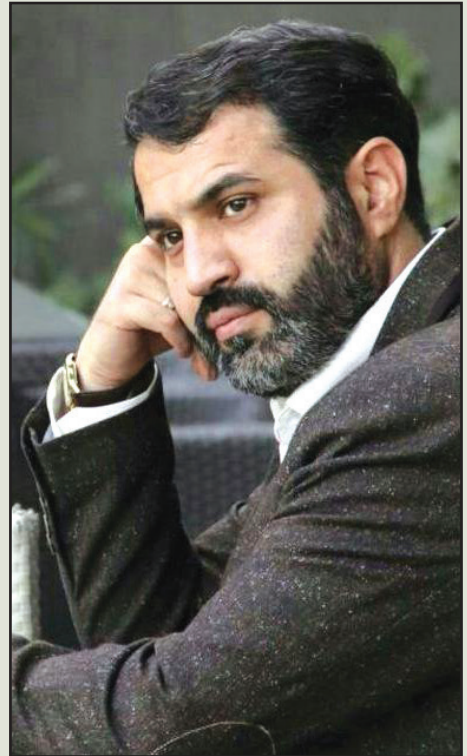
افتخارم سینه‌زنی برای امام حسین علیه السلام است

هنوز وقتی می‌خواند «ذکر دل بود یا علی مدد / بی‌حد و هدف یا علی مدد» یاد روزهای جنگ تحمیلی می‌افتد؛ روزهایی که شهید داوود عابدی این اشعار را با آن حال و هوای معنوی دفاع مقدس می‌خواند. البته سیدابوالفضل می‌گوید این اشعار به آرام گردان میثم تبدیل شده بودند. سیدابوالفضل کاظمی با اشاره به حال و هوای محرم دفاع مقدس در سال ۵۹ می‌گوید: «روز تاسوعا در جبهه بودم. حضرت آقا تشریف داشتند. شهید چمران گفت فردا عاشورا ما در خط دسته برگزار می‌کنیم. در آن شرایط و خفقان دسته برگزار شد. اینکه جوانان هیئتی امروز چه تجارب و ارزش‌هایی را از آن دوران به عنوان آندوخته برداشت کنند به رعایت اصول و سنت‌ها برمی‌گردد. ما در میانه راه اصیل دچار مشکل هستیم. بسیاری از جوانان ما هیئت می‌روند و باشکوه هم عزاداری می‌کنند اما احترام پدر و مادر را نگه نمی‌دارند. کسی نباید در خانه امام حسین علیه السلام و شهدا نقش بازی کند. باید حسینی و صاف و ساده رفتار کنند. یادم می‌آید سیدعلی نجفی همیشه می‌گفت اگر صاف و ساده دق‌الباب کنید در این خانه به همه آبرو می‌دهند. بدانید که تا قیام قیامت نام امام حسین و نوکرانش ماندگار خواهد ماند و چیزهایی که برخلاف این مسیر باشد خیلی زود تاریخ انقضایشان به سر می‌رسد».

سرهنگ یوسف ملک‌زاده، سرپرست پلیس امنیت استان فارس گفت: «زائران در طول زمان پیاده‌روی اربعین به هیچ‌وجه عروسک و اسباب‌بازی‌های باتری‌دار را از افراد ناشناس نگیرند. زوار ایرانی فقط با گذرنامه و گرفتن ویزا از مبادی رسمی و قانونی می‌توانند برای زیارت اربعین وارد عراق شوند. براساس تفاهنامه ایران با کشور عراق سفر زائران ایرانی بدون داشتن گذرنامه و ویزا امکان‌پذیر نیست و برخورد پلیس در این ارتباط جدی است. زائرانی که تصمیم دارند به کربلا بروند هرچه زودتر برای گرفتن گذرنامه از طریق مراجعه به دفاتر پلیس ۱۰۰ اقدام کنند».

قاسم صرافان معتقد است ضعف ساختارهای شعری فقط مختص اشعار آیینی نیست

مسئولان فرهنگی هم به میدان بیایند

سعید سعیدی

برای ایرانی‌ها که حافظ و سعدی را در حافظه تاریخی‌شان دارند، شعر و ادبیات با زندگی بسیاری از آنها عجین شده و خیلی‌ها آرشویی از شعرها را در ذهن خود دارند اما عده‌ای دیگر آن حافظه تاریخی را به ارث برده و توانسته‌اند به دنیای خلق شعر قدم بگذارند. قاسم صرافان از جمله این افراد است که با پی بردن به استعداد ذاتی خود نه تنها توانسته عنوان شاعر را برای خود برگزیند بلکه با استعداد طلبیدن از اهل بیت (علیهم‌السلام) این توفیق را داشته که به شاعری آیینی و قوی در این حوزه تبدیل شود تا ارادت خود را به ائمه اطهار ابراز کند. گفت‌وگوی ما را با او در ادامه بخوانید.

● به عنوان کسی که شعرهای شما را دنبال می‌کند با دو صرافان مواجهیم: صرافانی که عاشقانه‌های فوق‌العاده‌ای می‌گویند و صرافانی که شعرهای آیینی دقیق و تأثیرگذاری می‌سرایند. خودتان بین این دو فضا تفاوت قائلید یا منشأ هر دو را یکی می‌دانید؟ به نظر تفاوت چندانی وجود ندارد. چون ما انسان‌هایی تک‌بعدی هستیم و سعی نمی‌کنیم شخصیتی داشته باشیم که دارای ظرفیتی باشد و همزمان در ساحت‌های

گوناگون بیندیشد و زندگی کند. به نظر می‌رسد اینها جمع نقیضین هستند و رگ و ریشه هر دو حوزه به موضوع عشق برمی‌گردد. بنابراین اگر نتوانیم زیبایی یک گل را درک کنیم، نمی‌توانیم زیبایی‌های عاشورای امام حسین (علیه‌السلام) و دین را درک کنیم؛ همان‌طور که از یک آدم بی‌سواد نمی‌توانیم بپذیریم که کتابی را بنویسد یا در حوزه ادبیات صاحب کرسی باشد. کسی که زیبایی‌های اطراف خود را نمی‌بیند نمی‌تواند زیبایی‌های زندگی و رفتار امام علی (علیه‌السلام) را درک کند. معتمد عکس این قضیه تعجب‌آور است. چطور کسی از عشق امام حسین (علیه‌السلام) دم می‌زند اما نسبت به زیبایی‌های دنیا دریافتی ندارد؟! شاعر در عصر جدید شعرش را زندگی می‌کند و نمی‌تواند فقط زندگی‌اش در هیئت باشد و فقط شعر آیینی بگوید و نسبت به بقیه اتفاقات عاشقانه و اجتماعی پیرامون خود بی‌تفاوت باشد. برای بنده فعالیت در دو حوزه خللی ایجاد نکرده و کماکان در هر دو حوزه قلم می‌زنم. مطالب و توضیحات مفصل دیگری هم وجود دارد اما سعی کرده‌ام با توجه به فضای مصاحبه گوشه‌ای از مصادیق و توضیحات گفته شوند.

● بهترین تعریفی که از شعر عاشورایی دارید چیست؟

شعر عاشورایی یک شعر کامل است و ابعاد مختلفی همچون عاشقانه، حماسی، مذهبی، اجتماعی، سیاسی و... را در برمی‌گیرد. شعر عاشورایی از این نظر با شعر انتظار و شعر مهدوی گره خورده. در شعر مهدوی هم مباحث عاشقانه، سیاسی، فراق، عاطفه، اندیشه و... مطرح است.

● این روزها شعرهای گوناگونی در هیئت‌ها شنیده می‌شود که برخی از آنها واقعا سخیف و کم‌ارزشند. مشکل کار کجاست و کجا بد عمل شده که نتایجش را امروز در این نواهای عاشورایی می‌شنویم؟

این را که در شعر ضعیف هستیم قبول دارم و دلیل آن مشکل ساختاری است و این خاص شعر عاشورایی نیست و نسبت به سطح شعر بین‌المللی و شاعران قدیم خودمان و حتی آنچه جامعه نیاز دارد دچار ضعفیم. این برمی‌گردد به نکته‌ای که حضرت آقا در جلسات تأکید دارند که شعر جدی گرفته نمی‌شود و این جدی گرفته نشدن یک موضوع ساختاری است و فقط مخاطب آن شاعران نیستند و روی سخن ایشان هم با مدیران فرهنگی است و تا زمانی که ساختاری را فراهم نکنیم تا نیروهای جوان و بااستعداد را جذب این حوزه کنیم و چندین سال برای آنها برنامه داشته باشیم، این ضعف تبدیل به قوت نمی‌شود. الان که توسط شاعران بنام حوزه هیئت به صورت تفنی و غیرحرفه‌ای به شعر پرداخته می‌شود قاعدتا نمی‌توان انتظار داشت که با شرایط ایده‌آل و ظرفیت کامل از آن خروجی گرفت. وقتی شاعر هزاران دغدغه دارد و در کنار اینها می‌خواهد قلمی بزند و فرصتی برای فراغت و آرامش شاعر نیست نتیجه خیلی خاصی را هم نمی‌توان متوقع بود. تعدادی از شعرای شعر هیئت هم هستند که مطالعه می‌کنند و مقدماتی برای آنها جور است و در کنار آن استعدادی هم دارند. کارهای خوبی ارائه می‌کنند و البته تعدادشان زیاد نیست. عده‌ای هم در کنار اینها هستند که به این حوزه علاقه‌مندند اما استعداد و مطالعه و تجربه کافی ندارند. مطالبی را می‌نویسند و چون فضای مخاطبان ما حرفه‌ای نیست و با توجه به رنگ و بوی احساسی این اشعار در جلسات و هیئت‌ها دیده و شنیده می‌شود و تا زمانی که این ساختار درست نشود فقط می‌توان حرکاتی مقطعی مانند برگزاری جلسات نقد انجام داد. عنایت حضرت زهرا (علیها‌السلام) مرا به سمت شعر آیینی کشاند

عنایت حضرت زهرا (علیها‌السلام) مرا به سمت شعر آیینی کشاند

موضوع عنایت اهل بیت (علیهم‌السلام) به شاعران اتفاق جدیدی نیست چراکه در میدان عشق‌بازی با ذوات مقدسه خود ائمه دست‌اندرکاران برگزار می‌دهند. وقتی از قاسم صرافان سوال کردیم چطور شد به سمت سرودن شعرهای آیینی و هیئت سوق پیدا کردید، گفت: «در دانشگاه فعالیت‌های ادبی متعددی وجود داشت ولی در این دوره از نظر درونی به یک نقطه خاص رسیده بودم و احساس می‌کردم در این برهه، معرفت، معلومات و یختگی اندیشه‌ام جوابگوی سرایش شعر با مضامین متعالی نیست. فهمیدم با آن اطلاعات و معلومات نمی‌توانم مضامین و تصاویر را آن گونه با احساس و زبان به هم پیوند بزنم که شعرم تبدیل به اثری روشن، قوی و امیدبخش شود. به همین دلیل تصمیم گرفتم مدت زمانی را در سکوت بگذرانم و بیشتر مطالعه کنم و در کنار آن نگاه عاشقانه‌ام را به عالم هستی تقویت کنم. یادش بخیر سال ۸۰ به اشاره اهل دلی به مناسبت ازدواج امیرالمومنین و حضرت فاطمه (علیها‌السلام) که شب اول ذی‌الحجه است شعری سروردم که به عنایت خاصه حضرت زهرا (علیها‌السلام) شروعی دوباره بر شاعری‌ام شد».

شعری برای حضرت عباس (علیه‌السلام)

چشم ستاره غرق تماشا بود
آن شب که در نگاه دو دریا بود
وقتی امیر خاک سخن می‌گفت
شرم نگاه یاس چه زیبا بود
ما را به سیر عاشقی خدا بردند
آنان که زلف‌شان شب اسرا بود
دل را به دست مهر علی دادم
چشمم به ماه صورت زهرا بود

۱
۲
۳
۴

آیت‌الله اختر، دبیر کل مجمع جهانی اهل بیت (علیهم‌السلام) با اشاره به اینکه امسال پس از ایام اربعین در عراق همایش اربعین برگزار می‌کنیم، گفت: «عنوان این همایش «ابعاد انسانی نهضت امام حسین (علیهم‌السلام)» است که با حضور ۶۰ میهمان خارجی از حدود ۵۰ کشور برگزار خواهد شد.»

برنامه‌ریزی در هیئت

هیئت نباید تمام وقت اعضا را پر کند. این نگاه که باید تمام زندگی افراد را با برنامه‌ها و فعالیت‌های هیئت پوشش دهیم نگاه غلطی است. هیئت باید قواعد دینی زندگی کردن و در صراط مستقیم ماندن و به اصطلاح ماهیگیری را به اعضا یاد دهد. اگر قرار باشد آنقدر کار فرهنگی و حاشیه‌ای برای هیئت بتراشیم که دیگر صبح تا شب وقت اعضا در هیئت و برای هیئت بگذرد پس از مدتی با آسیب‌های جدی مواجه خواهیم شد. ابتدا ممکن است شکایات خانواده‌هایی که برای فرزندانمان برنامه دارند شروع شود. لذا هیئت را مانع از رشد فرزند خواهند دید و مانع از حضورش در هیئت خواهند شد. گاهی تشخیص ندادن استعداد اعضا توسط مسئولان هیئت و بی‌برنامگی و مناسب نبودن کیفیت کارها و هدر رفتن عمر و استعداد در فعالیت‌هایی که هیئت برای اعضا تعریف کرده موجب صدماتی به افراد و خانواده‌هایشان می‌شود. علاوه بر اینها حضور زیاد در فعالیت‌های هیئت و نبودن در سایر عرصه‌ها گاهی موجب پایین آمدن سطح علمی و آسیب‌های مادی به اعضا می‌شود. در هیئت‌های بزرگ گاهی مدیر می‌تواند برای اینکه کارهای متفرقه را کنترل کند و همه را درگیر کارهای جزئی نکند یک نفر از فعالان هیئت را که در حال تحصیل نیست و وقت کافی هم دارد با تخصیص بودجه و حقوق ماهانه به استخدام هیئت در آورد تا در اوقات امتحانات و عدم حضور برخی از اعضای هیئت با مشکلی مواجه نشود.

با «حسین حسین» داریم پیر می‌شویم

یکی از سنت‌های زیبای هیئت‌های قدیمی گرفتن عکس یادگاری با کتیبه و پرچم هیئت بوده که در این سال‌ها فراموش شده است. پیشنهاد می‌کنیم دست به کار شوید و پس از پایان مجلس تان یک عکس یادگاری دسته‌جمعی بگیرید و برای «چهارده» ایمیل کنید تا در همین صفحه منتشر شود.

qudsonline14@gmail.com

هیئت محبان المهدی واقع در خیابان کمیل

مناجاتنامه

ای آنکه بر سواد معاصی من قلم ستر کشید و پرده آبرویم را به گناه فاحش ندرید. ای آنکه با خوبی و احسانش خود را به من نشان داد و من با بدی‌ها و عیبانم در مقابلش ظاهر شدم. ای آنکه به ایمان هدایت‌م کرد پیش از آنکه شکر در مقابل نعمت را بشناسم. ای آنکه در ازای ناسپاسی من محروم‌م نکرد و تدارک حرمان ندید. خطاهای من گسترش یافت ولی رسوایم نساخت. گناهانم عظیم شد ولی آبرویم را نبرد. لغزش‌هایم فزونی گرفت و پرده حیثیتم را ندرید. مرا غرق در نافرمانی خویش دید ولی شهره بدنامی‌ام نکرد.

سیدمهدی شجاعی

چهارده + ضمیمه هفتگی روزنامه قدس

ویژه هیئت‌ها و محافل مذهبی
مدیر مسئول: ایمان شمسایی

دبیر ویژه‌نامه: رضا صیادی
دبیر تحریریه: زکیه سعیدی
طراح ناماره: محمد صدیقی

با همکاری مؤسسه فرهنگی هنری عقیق www.aghigh.ir

www.qudsonline.ir

اپلیکیشن

صحیفه سجاده

صحیفه سجاده مجموعه دعا‌های امام سجاده (علیه‌السلام) است که در نهایت ظرافت و زیبایی نوشته شده بی‌دلیل نیست که صحیفه سجاده را اختالفقرآن می‌نامند چون با اینکه مضمونی دعایی دارد، به طور فوق‌العاده‌ای اهداف و زیبایی‌های زندگی اسلامی را باز می‌کند و به تنهایی یک سیره تربیتی است. برنامه اندرویدی صحیفه سجاده‌ای که اکنون قصد معرفی آن را داریم اولین نرم‌افزار صوتی فارسی-عربی این کتاب شریف است. صوت این نرم‌افزار از استاد علوی است. تنظیم نحوه نمایش ترجمه دعاها به صورت کلی یا جزئی، اضافه شدن قابلیت جست‌وجو در معنای فارسی دعاها و ارسال با پیامک متون عربی یا فارسی یا هر دو با هم از جمله ویژگی‌های این نرم‌افزارند. علاقه‌مندان می‌توانند برای دانلود آن به آدرس <http://goo.gl/8AcRrt> مراجعه کنند.

کتاب

آواز ابابیل

کتاب «آواز ابابیل» نوشته مجید پورولی کلشتری، داستان رزمندگانی به نام حبیب ابریشم است که در بحبوحه جنگ تحمیلی در عملیات کربلای ۵ مجروح و بر اثر اصابت گلوله به گیجگاهش دچار فراموشی می‌شود. او با یک خانواده کرد در شمال عراق در حالی که هیچ تصویری از گذشته و خانواده واقعی‌اش ندارد زندگی می‌کند. تا اینکه در سال ۸۹ به علت تصادفی ناگهانی حافظه‌اش باز می‌گردد و از آن پس همه جا را دنبال همسرش لیلا و دخترش هانیه می‌گردد تا ردی از آنها پیدا کند اما از آنجا که هیچ مدرکی برای اثبات هویتش ندارد، با مشکلات عدیده‌ای روبرو می‌شود. اگر اهل جبهه و جنگ هستید و به رمان‌های این‌چنینی علاقه‌مندید، خواندن این رمان را از دست ندهید.

کانال تلگرام

تراب

اگر اهل خواندن شعر و ادبیات به ویژه اشعار آیینی هستید و دوست دارید اشعار زیادی را حفظ کنید، خیلی کار سختی نیست. لازمه آن خواندن شعر و تکرار و درگیر کردن خود با ابیات است. با توجه به سلیقه مخاطبان که بجهت‌هایی‌ها هستند، در نظر داریم در این بخش کتالی را در تلگرام معرفی کنیم تا با عضویت در آن به آرشویی از شایسته‌های غزل‌های آیینی دسترسی پیدا کنید. کانال تلگرامی «تراب» این امکان را برای علاقه‌مندان حوزه اشعار آیینی فراهم آورده که بتوانند هر روز با تعدادی از اشعار آیینی و هیئتی در وصف سالار شهیدان و اهل بیت (علیهم‌السلام) ذهن خود را متبرک کنند. برای عضویت در این کانال کافی است آیدی t.me/torab110 را وارد شبکه تلگرامی کنید.

